

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/221/2019
Identifikačné číslo spisu:	4417202336
Dátum vydania rozhodnutia:	26.01.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4417202336.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: K. C., narodená dňa XX.XX.XXXX, bývajúca v V., F. X. L. XX, XXXX V., t. č. R. V. L. XX, XXXX A., právne zastúpenej: Advokátska kancelária Mgr. Jozef Vida, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Turecká 36, proti žalovanému: MABA SK s.r.o., so sídlom Mužla 658, IČO: 46 622 527, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Ernestova bašta 2, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5 Cpr 12/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. januára 2018 sp. zn. 12 CoPr 2/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 5 Cpr 12/2017 zo dňa 26. júna 2017 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalovaného a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 % dôvodiac, že žaloba bola podaná oneskorene. Súd prvej inštancie mal za to, že pracovný pomer žalobkyne sa skončil dňa 16.11.2016 (podľa okamžitého skončenia pracovného pomeru daného žalobkyni žalovaným zo dňa 08.11.2016, pracovný pomer skončí doručením písomného vyhotovenia okamžitého skončenia pracovného pomeru), pričom prekluzívna lehota na podanie žaloby uplynula žalobkyni dňom 16.01.2017. Tento deň (16.01.2017) bol podľa názoru súdu prvej inštancie posledným dňom, kedy mala byť žaloba doručená na súd, a to s poukazom na skutočnosť, že podanie žaloby na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru je hmotnoprávnou lehotou, v ktorej musí byť žaloba doručená na súd (teda podanie fyzicky musí byť v podateľni súdu); nestačí podanie žaloby v uvedenej lehote podať na prepravu. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná na súd až dňa 10.02.2017, dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa ju podala oneskorene, po uplynutí lehoty podľa § 77 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“ alebo „ZP“). Súčasne konajúci súd dodal, že v predmetnom prípade ide o prekluzívnu lehotu (§ 36 ZP), právo žalobkyne na uplatnenie určenia

neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru tak zaniklo a súd musel na túto skutočnosť prihliadnuť z úradnej povinnosti. Súd prvej inštancie dal do pozornosti, že žalovaný sa obrátil s reklamáciou dodania zásielky (okamžitého skončenia pracovného pomeru) na Slovenskú poštu, aby preverila, resp. potvrdila údaje o osobe, ktorá zásielku prevzala, pričom túto reklamáciu žalovaného vyhodnotila ako neopodstatnenú. Zo správy Slovenskej pošty zo dňa 22.02.2017 súd prvej inštancie ustálil, že zásielka bola odovzdaná oprávnenému adresátovi na uvedenej adrese, a preto tvrdenie žalobkyne, že jej okamžité skončenie pracovného pomeru nebolo doručené do vlastných rúk, pričom ho prevzala jej dcéra dňa 16.11.2016 a do sféry žalobkyne sa malo dostať až 22.12.2016 (kedy sa mala vrátiť zo zahraničia) neobstojí.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 12 CoPr 2/2017-89 zo dňa 30. januára 2018 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 08.11.2016 dané žalovaným žalobkyni je neplatné a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že zásielka, predmetom ktorej bolo okamžité skončenie pracovného pomeru žalovaného so žalobkyňou v súlade s ustanovením § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, nebola doručená žalobkyni do vlastných rúk. Odvolací súd mal bez pochybností za preukázané, že zásielku prevzala dcéra žalobkyne, ktorá ju žalobkyni odovzdala až po jej návrate zo zahraničia, dňa 22.12.2016.

3. V ďalšom odvolací súd poukázal na to, že Zákonník práce ukladá zamestnávateľovi povinnosť doručovať zamestnancovi písomnosti určené do jeho vlastných rúk na pracovisku, v jeho byte alebo kdekoľvek bude zastihnutý. Písomnosť je zamestnancovi doručená dňom, v ktorom ju pri osobnom doručovaní vykonanom zamestnávateľom alebo pri doručovaní poštovým podnikom prevzal. Za predpokladu, že zamestnávateľ odovzdá písomnosť niekomu inému, alebo poštový podnik doručí zásielku tretej osobe, nebola písomnosť riadne doručená, a to ani v prípade, keby sa ich prostredníctvom dostala do rúk zamestnanca. Dal do pozornosti, že zamestnávateľ v danom prípade zvolil doručovanie zásielky poštovým podnikom, avšak bolo potrebné do poznámky uviesť, že má záujem o doručenie zásielky „do vlastných rúk“, aby túto nemohla prevziať iná osoba. Žalovaný službu doručovania „do vlastných rúk“ nezvolil, preto poštový podnik doručil zásielku dcére žalobkyne a reklamáciu žalovaného vyhodnotil ako neopodstatnenú. Z výsledku reklamačného konania podľa odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaný zvolil druh zásielky - doporučený list.

4. Absenciu nedostatočného doručenia zásielky „do vlastných rúk“ žalobkyne podľa názoru odvolacieho súdu nemohla zhojiť ani tá skutočnosť, že zásielka sa následne - dňa 22.12.2016 - dostala do jej dispozičnej sféry. S poukazom na uvedené vyhodnotil odvolací súd za nesprávny záver o uplynutí prekluzívnej lehoty žalobkyne na podanie žaloby dňom 16.01.2017, pretože lehota stanovená v § 77 Zákonníka práce nemohla vôbec začať žalobkyni plynúť, keďže nebola splnená základná podmienka stanovená pri doručovaní neplatného skončenia pracovného pomeru.

5. Odvolací súd na základe uvedeného vyvodil záver, že ak zamestnávateľ doručoval zamestnankyni písomnosť - okamžité skončenie pracovného pomeru - poštou, mal ju poslať ako doporučenú zásielku s označením „do vlastných rúk“. Takýto postup by zodpovedal ustanoveniu § 38 ods. 1, 2 Zákonníka práce, no ak zásielku takto neoznačil a práve z toho dôvodu ju pošta síce doručila na udanú adresu, ale odovzdala ju tam prítomnej inej osobe, potom si žalovaný nesplnil uvedenú zákonnú povinnosť riadneho doručenia, a to bez ohľadu na to, že písomnosť sa neskôr dostala do sféry dispozície žalobkyne. Z uvedeného dôvodu žalobkyni nemohla vôbec začať plynúť lehota stanovená v ustanovení § 77 Zákonníka práce a pre túto chybu v doručovaní nemohlo ani dôjsť k okamžitému skončeniu pracovného pomeru. Odvolací súd viazaný žalobným petitom odvolanie žalobkyne posúdil ako opodstatnené a v súlade s ustanovením § 70 Zákonníka práce prijal záver, že okamžité skončenie pracovného pomeru je pre jeho nedoručenie žalobkyni neplatné. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že pre rozhodnutie o určení neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyne nebolo právne významné, že žalovaný následne vyzýval žalobkyňu na nástup do práce, ktorá k nemu napokon nenastúpila a ktorá podľa všetkého už nemá záujem znovu u neho pracovať, aj keď mu mala pred začatím konania oznámiť, že na ďalšom zamestnávaní trvá.

6. V dovolaní proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaný navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

7. Dovolanie žalovaný podal z dôvodov podľa § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP.

8. Žalovaný konštatoval, že uplatnenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru predpokladá existenciu okamžitého skončenia pracovného pomeru ako jednostranného adresného hmotnoprávneho úkonu konkrétneho zamestnávateľa urobeného voči konkrétnemu zamestnancovi a tiež skutočnosť, že zamestnávateľ doručil okamžité skončenie pracovného pomeru zamestnancovi. V opačnom prípade, t. j. pokiaľ vôľa, obsahom ktorej má byť okamžité skončenie pracovného pomeru prejavená nebola (právny úkon okamžitého skončenia pracovného pomeru neexistuje), resp. bola, ale právny úkon nebol zamestnancovi vôbec doručený, aplikácia ustanovenia § 77 Zákonníka práce do úvahy neprichádza. Zamestnanec sa nemôže s úspechom domáhať neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorého existencia chýba, resp. uplatniť neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru na súde, ak mu okamžité skončenie pracovného pomeru nebolo vôbec doručené a to s poukazom na skutočnosť, že účinky okamžitého skončenia pracovného pomeru nastávajú až dňom jeho doručenia a deň doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru je skutočnosťou rozhodujúcou pre začiatok plynutia zákonom stanovených lehôt.

9. Dodal, že základným predpokladom uplatnenia žaloby o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru by mala byť relatívna neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu, t. j. jeho riadne doručenie druhému účastníkovi. V danom prípade podľa dovolateľa mal odvolací súd za to, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 08.11.2016 nenaplnilo atribút ani relatívnej neplatnosti vzhľadom na jeho doručenie bez poznámky „do vlastných rúk“, z ktorého dôvodu žalovaný ustálil, že žalobkyňa nebola vecne legitimovaná na podanie žaloby o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorý sa neskončil.

10. V ďalšom žalovaný poznamenal, že nedoručeným okamžitým skončením pracovného pomeru, t. j. okamžitým skončením pracovného pomeru bez právnych účinkov, nemožno vysloviť jeho neplatnosť, pokiaľ nenadobudlo ani relatívnu neplatnosť právneho úkonu.

11. Vzhľadom k uvedenému mal dovolateľ za to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je z hľadiska právnej istoty a stability riadne, dostatočne a presvedčivo odôvodnené a to aj s poukazom na rozdielne právne závery v porovnaní so súdom prvej inštancie, kedy mal podľa názoru žalovaného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, nakoľko v prípade, pokiaľ nedošlo k doručeniu okamžitého skončenia pracovného pomeru zo dňa 08.11.2016 žalobkyni, bolo nutné sa vysporiadať s otázkou, či okamžité skončenie pracovného pomeru bolo vôbec spôsobilé vyvolať u žalobkyne zánik pracovného pomeru, ako rozhodujúcej otázky z hľadiska dôvodnosti žaloby o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, čím v konečnom dôsledku došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

12. Žalovaný ďalej vyslovil názor, že aj v prípade, pokiaľ okamžité skončenie pracovného pomeru nebolo doručené do vlastných rúk žalobkyni, v prípade, ak mienila zvrátiť právne účinky okamžitého skončenia pracovného pomeru, bolo jej jedinou možnosťou iniciovať súdne konanie v prekluzívnej lehote dvoch mesiacov odo dňa, kedy sa mal pracovný pomer skončiť. Vzhľadom ku skutočnosti, že k iniciovaniu súdneho konania došlo po uplynutí tejto lehoty, podľa žalovaného bolo nutné žalobu zamietnuť a rozhodnutie prvoinštančného súdu potvrdiť.

13. V tejto súvislosti sa podľa názoru žalovaného odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorý napr. v rozhodnutí zo dňa 13.10.2008, č. k. 3 Cdo 218/2007, konštatoval: „Právne následky doručenia písomností podľa § 38 ods. 1 Zákonníka práce v spojení s § 70 Zákonníka

práce vo vzťahu k zamestnancovi nastávajú okamihom osobného prevzatia písomností (t. j. „do vlastných rúk“) zamestnancom, a to bez ohľadu na prevezený spôsob doručovania (realizovaný osobne zamestnávateľom alebo prostredníctvom pošty). Žalobca sám deklaroval osobné prevzatie poštovej zásielky obsahujúcej písomné oznámenie o skončení pracovného pomeru, preto nemožno bez ďalšieho pochybovať o právne účinnom doručení tejto písomností.“ Na tomto mieste žalovaný uviedol, že v predmetnom prípade počas konania sama žalobkyňa deklarovala, že okamžité skončenie pracovného pomeru prevzala osobne po svojom návrate zo zahraničia, z ktorého dôvodu žalovaný vyvodil, že právny záver odvolacieho súdu o nezačatí plynutia prekluzívnej lehoty na podanie žaloby o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru nie je správny a je v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

14. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP, alternatívne, aby dovolanie ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu. Mala za to, že dovolateľ vo svojom dovolaní poukazuje a prípustnosť dovolania odvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, porušenie práva na spravodlivý proces však nijakým spôsobom nepreukázal a ani skutočnosti ním uvádzané nemožno subsumovať pod ustanovenie § 420 písm. f/ CSP.

15. Vo vzťahu k ustanoveniu § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, od ktorých dovolateľ tiež odvodzuje prípustnosť dovolania žalobkyňa uviedla, že ani v tomto smere nie je jeho dovolanie opodstatnené, keďže žalovaný neuviedol a ani žalobkyni nie je známe, žeby odvolací súd pri riešení právnej otázky, ktorá bola predmetom konania pred odvolacím súdom, sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Mala za to, že rozhodnutie 3 Cdo 218/2007 za takéto rozhodnutie nemožno považovať. V danom prípade sa podľa názoru žalobkyne jedná zo strany dovolateľa o nesprávny výklad ustanovenia § 38 ods. 1 Zákonníka práce v spojení s § 70 Zákonníka práce, ktorý nemá ani oporu v ním citovanom rozhodnutí 3 Cdo 218/2007 a žiadnu spojitosť s prejednávanou vecou, v ktorej podal dovolanie.

16. Žalobkyňa dodala, že potom, čo jej dcéra odovzdala zásielku s okamžitým skončením pracovného pomeru, bola nútená podať žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru práve z dôvodu, že jej postavenie tým bolo neisté a tento stav právnej neistoty priviedol nesprávnym postupom pri doručovaní zásielky práve dovolateľ.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

18. Dovolací súd najskôr skúmal existenciu prvého z dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov, ktorým je tzv. vada zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmatečnosť rozhodnutia) neznamena len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

19. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na

neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľ v dovolaní nenamietal chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany odvolacieho súdu, ale jednoznačne namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ktoré z pohľadu dovolateľa nebolo z hľadiska právnej istoty a stability riadne, dostatočne a presvedčivo odôvodnené, čím malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ mal za nevyhnutné, aby sa odvolací súd v rámci odôvodnenia rozsudku vysporiadal s otázkou či okamžité skončenie pracovného pomeru bolo vôbec spôsobilé vyvolať u žalobkyne zánik pracovného pomeru. K predmetnej námietke dovolací súd poukazuje na bod 5. - 7. rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých odvolací súd dostatočným spôsobom ozrejmil dôvody zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a to, že pre chybu v doručovaní zo strany dovolateľa nedošlo k okamžitému skončeniu pracovného pomeru.

21. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolateľ preto nemôže dôvodne a opodstatnene namietat, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

22. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu ako súčasti práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dovolací súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (napr. rozhodnutia vo veciach Ruiz Torija proti Španielsku, Hiro Balani proti Španielsku, Georgiadis proti Grécku, Higgins proti Francúzsku). Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Ani súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

23. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej

republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01.07.2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

24. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí (zakotvené aj v § 220 ods. 2 CSP a § 393 ods. 2 CSP) spĺňa, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Obsah spisu vedeného v preskúmvanej veci v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP. Ako už bolo uvedené vyššie, za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa predstáv žalovaného.

26. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd ustálil, že dovolateľ neopodstatnene namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP. Preto dospel dovolací súd k záveru, že konanie vadou podľa § 420 písm. f/ CSP postihnuté nebolo. S poukazom na to, že v prejednávanom prípade prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

27. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP dovolací súd pristúpil k posúdeniu jeho dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, kedy dovolateľ namietal, že právny názor odvolacieho súdu o nezačatí plynutia prekluzívnej lehoty na

podanie žaloby o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, napriek tomu, že žalobkyňa deklarovala, že okamžité skončenie pracovného pomeru prevzala osobne po svojom návrate zo zahraničia, nie je správny a je v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

28. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

29. Dovolanie podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci dovolateľ odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), a tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

30. Dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom, posudzujúc jeho dovolanie aj podľa obsahu, dospel k záveru, že hoci dovolateľ uviedol, že dovolanie je prípustné s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, pri vymedzení dovolacích dôvodov svoju argumentáciu postavil výlučne na tej skutočnosti, že odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, preto dovolací súd obmedzil posúdenie dovolania len z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

31. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

32. Právnu úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu.

33. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd (so zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalovaného) uvádza, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01.01.1993 pod pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach

súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 71/2018]. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017 sp. zn. 6 Cdo 129/2017).

34. Na tomto mieste dáva dovolací súd do pozornosti, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá "odklon" od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ ide o otázku zásadného právneho významu, t. j. takú, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR a f/ vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné.

35. Dovolateľ namietal odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke nezačatia plynutia prekluzívnej lehoty na podanie žaloby o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru. Dovolateľ mal za to, že aj v prípade, ak okamžité skončenie pracovného pomeru nebolo doručené do vlastných rúk zamestnanca, v prípade, ak tento mal v úmysle zvrátiť právne účinky okamžitého skončenia pracovného pomeru, bolo jeho jedinou možnosťou iniciovať súdne konanie v prekluzívnej lehote dvoch mesiacov, a to odo dňa, kedy sa mal pracovný pomer skončiť. V tejto otázke sa mal odvolací súd odkloniť od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorý napr. v rozhodnutí zo dňa 13.10.2008, sp. zn. 3 Cdo 218/2007 konštatoval: „Právne následky doručenia písomností podľa § 38 ods. 1 Zákonníka práce v spojení s § 70 Zákonníka práce vo vzťahu k zamestnancovi nastávajú okamihom osobného prevzatia písomností (t. j. „do vlastných rúk“) zamestnancom, a to bez ohľadu na prevedený spôsob doručovania (realizovaný osobne zamestnávateľom alebo prostredníctvom pošty). Žalobca sám deklaroval osobné prevzatie poštovej zásielky obsahujúcej písomné oznámenie o skončení pracovného pomeru, preto nemožno bez ďalšieho pochybovať o právne účinnom doručení tejto písomností.”

Podľa § 38 ods. 1 Zákonníka práce, písomnosti zamestnávateľa týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia pracovného pomeru alebo vzniku, zmeny a zániku povinností zamestnanca vyplývajúcich z pracovnej zmluvy musia byť doručené zamestnancovi do vlastných rúk. To platí rovnako o písomnostiach týkajúcich sa vzniku, zmien a zániku práv a povinností vyplývajúcich z dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru. Písomnosti doručuje zamestnávateľ zamestnancovi na pracovisku, v jeho byte alebo kdekoľvek bude zastihnutý. Ak to nie je možné, možno písomnosť doručiť poštovým podnikom ako doporučenú zásielku.

Podľa § 38 ods. 2 Zákonníka práce, písomnosti doručované poštovým podnikom zamestnávateľ zasiela na poslednú adresu zamestnanca, ktorá je mu známa, ako doporučenú zásielku s doručenkou a poznámkou "do vlastných rúk".

36. K uvedenému dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že Zákonník práce v ustanovení § 38 kogentným spôsobom upravuje, ktoré druhy písomností je nevyhnutné doručovať zamestnancovi do vlastných rúk. Ide o písomnosti zamestnávateľa týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia pracovného pomeru, kde bez pochyb možno zaradiť aj okamžité skončenie pracovného pomeru. Zákonník práce uprednostňuje osobné, priame doručenie, ak to nie je možné, možno písomnosť doručiť

prostredníctvom poštového podniku do vlastných rúk. Ak však zamestnávateľ nedoručí zamestnancovi písomnosť, ktorá by mala byť podľa Zákonníka práce doručená do vlastných rúk, písomnosť sa považuje za nedoručenú. Zároveň platí, že v súlade s požiadavkami na spôsob doručenia je zamestnávateľ povinný vo vzťahu k poštovému podniku si zabezpečiť taký druh služby, aby mohol do plnosti zrealizovať svoje povinnosti podľa § 38. Zásielku posiela na poslednú adresu zamestnanca, ktorá mu je známa, ako doporučenú zásielku s doručenkou a s poznámkou „do vlastných rúk.“ Povinnosť zamestnávateľa doručiť zásielku do vlastných rúk nie je splnená, ak je písomnosť doručená inému než zamestnancovi. Zákonník práce podľa právneho stavu de lege lata kogentnou povahou § 38 nepripúšťa možnosť, aby zamestnanec splnomocnil inú osobu na preberanie písomnosti do vlastných rúk. Doručenie písomnosti určenej „do vlastných rúk“ inej osobe než adresátovi je neplatné (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 41/1994 z 27. júna 1994, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 165/2010 z 30. novembra 2010).

37. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke pod číslom B 9/1985 mal dovolací súd za to, že „Ak zamestnávateľ doručuje písomnosti poštovým podnikom, musí ich poslať ako doporučenú zásielku do vlastných rúk, ak túto zásielku prevzala iná osoba než zamestnanec, nebola tým splnená povinnosť zamestnávateľa doručiť túto písomnosť.“

38. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti presadzuje právny názor o nutnosti doručenia písomnosti spôsobujúcej zánik pracovného pomeru do vlastných rúk zamestnanca, napr. v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 507/2012-37 Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol: „V súlade s ustanovením § 38 ods. 2 Zákonníka práce písomnosti doručované poštovým podnikom zamestnávateľ zasiela na poslednú adresu zamestnanca, ktorá je mu známa, ako doporučenú zásielku s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Zákonník práce explicitne prikazuje zamestnávateľovi, aby si k doručenej zásielke vyžiadal od poštového podniku aj dve konkrétne doplnkové služby: doručenkou a doručenie do vlastných rúk. Prostredníctvom doručenky zabezpečí poštový podnik potvrdenie prevzatia zásielky adresátom (zamestnancom). Potvrdenú doručenkou potom poštový podnik vráti (doručí) odosielateľovi. Pričom, ak boli splnené všetky poštové podmienky, má takáto doručenka povahu verejnej listiny.“

39. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalovaný v dovolaní nastolil takú otázku, ktorá kumulatívne nespĺňa znaky otázky uvedenej v tomto uznesení najvyššieho súdu, resp. nenastolila otázku, ktorá by bola relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nakoľko odvolací súd rozhodol v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, keď ustálil, že ak zamestnávateľ doručoval zamestnankyni písomnosť - okamžité skončenie pracovného pomeru - poštou, mal ju poslať ako doporučenú zásielku s označením „do vlastných rúk“, pretože iba takýto postup by zodpovedal ustanoveniu § 38 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, no ak zásielku takto neoznačil a práve z toho dôvodu ju pošta síce doručila na uvedenú adresu, ale odovzdala ju tam prítomnej inej osobe, potom si žalovaný nesplnil uvedenú zákonnú povinnosť riadneho doručenia, a to bez ohľadu na to, že písomnosť sa neskôr dostala do sféry dispozície žalobkyne; z uvedeného dôvodu nemohla vôbec začať plynúť lehota stanovená v ustanovení § 77 Zákonníka práce a pre chybu v doručovaní nemohlo dôjsť k okamžitému skončeniu pracovného pomeru.

40. K dovolateľom uvedenému rozhodnutiu najvyššieho súdu zo dňa 13.10.2008, sp. zn. 3 Cdo 218/2007 je podľa názoru dovolacieho súdu potrebné dodať, že uvedené rozhodnutie len deklarovalo, že doručovania písomnosti týkajúcej sa vzniku, zmeny alebo skončenia pracovného pomeru priamo zamestnávateľom alebo prostredníctvom poštového podniku je rovnocenné a má rovnaké právne následky, pokiaľ došlo k osobnému prevzatíu písomnosti zamestnancom, nijakým spôsobom sa nedotýkalo podstatnej právnej otázky riešenej v základnom konaní, a to povinnosti zamestnávateľa doručovať písomnosti týkajúce sa skončenia pracovného pomeru do vlastných rúk zamestnanca a s tým súvisiacu otázku začatia plynutia prekluzívnej lehoty na podanie žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu.

41. Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 421

ods. 1 písm. a/ CSP prípustné, preto ho podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

42. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

43. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

44. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.